

Cuvântul Domnului

Schițe și material de predicat.

Dumineca XIV d. î. sf. Cruci.

»Pază te fă și tu așisderea.«
(Luca, 10. 37.)

Un legiuitor s'a apropiat de Isus Hristos și l-a întrebat, zicând: „Dascăle, ce voi face ca să moștenesc viața de veci?“ Isus îi spune că nu trebuie să facă altceva decât, să iubească pe Dumnezeu mai pe sus de toate și pe deaproapele ca pe sine însuși. Legiuitorul, vrând să fie mai sigur de mântuirea sufletului său a zis către Isus „și cine este deaproapele meu?“ Isus, folosindu-se de prilejul acesta, pentru a da oamenilor o învățătură despre iubire povestește parabola următoare. Un om oarecare s'a pogorit din Ierusalim în Ierihon, și a nimerit între tâlhari, cari după ce l'au desbrăcat și l'au rănit, s'au dus, lăsându-l aproape mort. S'a întâmplat că au trecut pe lângă acest nefericit un preot și un levit fără să-i aibă de grijă. Un samaritean însă, care avea drum pe locul acela, văzându-l pe omul acela necunoscut în primejdie așa mare, s'a oprit, s'a apropiat de el, l'a legat ranele, turnând unt de lemn și vin. L'a așezat apoi pe dobitoacul său și l'a dus la o casă de oaspeți și a purtat grijă de el. A doua zi când a trebuit să-și vadă mai departe de drum, scoțând doi arginți, i-a dat gazdei, și i-a zis: poartă-i grije, și orice vei mai cheltui, întorcându-mă, voi întoarce ție.

Astfel Isus prin mila și jertfa acestui bun samaritean ne arară vădit cum trebuie să fie iubirea creștinească față de aproapele nostru.

După ce ați auzit iubiților parabola bunului samaritean închipuiți-vă, că să îndreaptă și către voi cuvintele Mântuitorului: mergi, de fă și tu așisderea, adevărat fi milostiv și fi gata a te jertfi din iubire față de aproapele tău asemenea samariteanului din evangelia de azi

Să se gândească unul fiecare dintre voi și să-și dea bine seama că oare are el milă și răbdare față de scăderile fizice și morale ale deaproapelui său, ori doară le nesocotește și-și bate joc de ele? Nizuiți-vă cu tot adinsul, să câștigați spiritul acesta de milă care e adevărata rădăcină a iubirii creștinești. Chiar prin scăderile altora ni-se dă prilej să deprindem porunca cea dintâiu și cea mai mare a Domnului: iubirea. Acela care-și bate joc de scăderile trupesti ori sufletești, ale deaproapelui dă dovadă că-i lipsit de focul dragostei dumnezeiești, fără de care nu putem fi adevărați creștini și nu putem plăcea lui Dumnezeu. Aduceți-vă aminte că fiecare are lipsă de mila și bunăvoința altora, pentru că nimeni nu este fără vre'o scădere mai mică ori mai mare. Dacă voiți să aflați milă la Dumnezeu deprindeți-o și voi cu semenii voștri.

Să fie iubirea noastră așa cum a fost aceea a samariteanului. Să nu facem deschilinire între oameni, iubind numai pe aceia cari ne plac nouă, ori numai pe aceia cari ne sunt cunoscuți, ori de ai noștri, ci pe toți fără deosebire, să-i ajutăm și să-i mângăem când se află în strâmtoare și în necaz. Să fim blânzi și milostivi în chip deosebit față de cei mai mici, mai neputincioși, pentru că aceștia au anume mai mare lipsă de ajutorul nostru.

Stăpânii mai ales să fie cu deosebită dragoste față de servitorii lor iară cei în stare mai bună față de cei în adevăr săraci, cercând prin ajutorul lor să le aline după puțină suferințele.

Uitați-vă la samariteanul milostiv! Cu ce inimă largă și generoasă cheltuiește bani pe oleu și pe vin, numai să-l vindece, să-l vadă sănătos! Priviți cum îl așează cu multă grijă pe dobitocul său, cum se îngrijește de omul nenorocit, să aibă de toate, să nu sufere nimic. Vedeți ce pildă frumoasă ne dă despre uitarea de sine, despre jertfa în spiritul lui Hristos, despre adevărata iubire roditoare a creștinismului. Ar fi o rușine pentru noi, cari suntem crescuți în învățătura sfântă a lui Isus, dacă prin faptele noastre ne-am face asemenea preotului ori leviticului din parabola Mântuitorului.

E de lipsă într'un chip deosebit, să luăm bine în minte învățătura parabolei din evanghelia de azi cu deosebire acum, când parecă mila și bunăvoința au părăsit inima oamenilor. Acum fiecare cearcă să trăească numai pentru el, se trudește să adune numai pentru ai săi și astfel i-se împietrește inima și se face nesimțitoare la vederea necazului și suferințelor altora.

De vom trece nepăsători — asemenea celor doi din parabola de azi — pe lângă neajunsurile altora, atunci și Dumnezeu ne va părăsi, ne va lăsa în voia noastră și atunci suntem pierduți.

Isus Hristos — pe care trebuie să-l urmăm — este adevăratul samarinean îndurător. Din iubire față de noi a părăsit lăcașul mării sale, s'a făcut mic și a suferit pentru noi. Prin viața sa de jertfă neîncetată ne-a scăpat pe noi din mâna tâlharilor: din sclăvia păcatului. Prin tainele sale sfinte ne vindecă neîncetat ranele sufletului nostru. Ne-a dat în grije Bisericii sale — și aceasta mamă scumpă și milostivă ne poartă grije ca și de fiii săi iubiți. Să ne lipim cu toată încredere și iubirea față de sf. Biserică prin care își deprinde și azi — și până la sfârșitul veacurilor — Isus mila sa fără de margini.

Dr. AUGUSTIN TATAR.

La „Intrarea în Biserică“.

Binecuvântată ești tu între femei.

Luca 1, 22.

Astăzi sărbătorim acel moment plin de duioșie, când Preacurata Vergură Maria în cea mai fragedă etate a sfintei sale copilării părăsește căminul cald părintesc și intră în viața de mănăstire în mai caldul cămin dumnezeesc. Deși e singura copilă la părinți, ea nu plânge la despărțire, căci dragostea de Dumnezeu îi absoarbe tot sufletul. Cele două iubiri ale Preacuratei — față de Dumnezeu și de părinți — se contopesc, sunt una și în acel moment al despărțirii, precum două tonuri deși diferite dau un singur cântec armonios și precum firele de argint întrepesute într'o haină împărătească

aurită nu strică ci măresc frumseța aceleia. — O câtă fericire au simțit acelea femei, cari grijesc de curățenia și înfrumșetarea casei Domnului — un fel de călugărițe — în grija că-roră a fost dată Preasfânta Fecioară! — Cu câtă dragoste o priviau, când rugându-se în genunchi nu mai semăna a ființă omenească, ci era un înger din cer. Ce farmec răspândia glasul său în cântări de preamărire a lui Dumnezeu! Ce plăcut atinse se simțiau, când aveau fericirea să le agrăiască Preasfânta Fecioară și să stea de vorbă cu dânsel! Cu câtă lăcomie îi sorbiau privirile curate din ochii ei luminoși ca două stele căzute din cer! Preasfânta Fecioară cu prezența ei a scoborât cerul pe pământ în acel colțișor al templului, unde s'a adăpostit ani de-a rândul. Ea e atât de fericită și răspândește atâta fericire în jurul său pentru *curățenia* cu care i-a înzestrat Dumnezeu sufletul. Ea are toate virtuțile, căci e „plină de dar“, virtutea curățeniei însă e precumpănitoare, deaceea *Preacurata Vergură* Maria și în numele său poartă de două ori însemnarea acelei virtuți sfinte. O, cât de fericitoare e virtutea curățeniei și la ce înălțime ridică sufletul omenesc!

Dar să nu ne mărginim numai la admirarea Preacuratei Fecioare, ci să ne silim a o și urma după putințele noastre și după împrejurările între cari trăim.

Deci să vedem cu ce mijloace ne putem păstra virtutea curățeniei?

E lucru greu de sigur, mai greu decât păstrarea oricărei alte virtuți. Căci celelalte virtuți au de a se lupta numai cu singuraticile înclinări rele ale naturii noastre stricate, pe când în fața curățeniei stă ademenirea tuturor simțurilor noastre. Deaceea la nimic nu avem lipsă așa de mare de ajutorul lui Dumnezeu ca la păstrarea acestei virtuți. Acela trebuie să-l cerem fierbinte și neîncetat, căci încrederea în propriile noastre puteri e zădarnică. Nici tăria noastră de voință, nici gândul la primejdiile vremelnice ce ne amenință în cazul căderii noastre nu sunt în stare să ne susțină în vreme de ispită. Cine se încrede prea tare în acestea, se aseamănă fetelor nebune din evanghelie, cari neluând cu sine uleiul deajuns, li-s'au stâns lampel și au rămas în întunec. Ne trebuie uleiul ajutorului dumnezeesc, pe care-l primim prin mărturisirea și cuminecarea deasă, prin rugăciunea mentală continuă, îndreptată în vreme de ispită cu deosebire către

Preacurata V. Maria, care e patroana curăteniei în cer, și care nîcicînd nu lasă pe fiii săi credincioși pradă patimilor turbate.

2. Nici aceea însă nu e iertat, ca toată încrederea noastră să o punem numai în ajutorul lui Dumnezeu, ci trebuie ca și noi să lucrăm împreună cu acel ajutor. Și aici se potrivește zicala: „Ajută-te și Dumnezeu te va ajuta!“ De aceea trebuie să zărim bine orice mișcare a gândului, a inimei a simțurilor noastre. Căci acestea se aseamănă cu marea în luna lui Martie: ea nu e niciodată liniștită, ori chiar dacă se pare că e așa, cercetându-o cu atențiune descoperim la fund valuri puternice, pe cari vîntul cel mai ușor le poate prefăce în talazuri uriașe. Trebuie dar să ne ferim cu cea mai mare grijă de tot ce poate stârni o vijelie a simțurilor noastre, fie și numai de o clipă.

Cînd vine ispita necurată, trebuie să ne ferim de ea: e un dușman, căruia nu trebuie să-i stăm în cale, nu trebuie să ne hărțuim cu el, căci atunci e mai mult sigur că din această luptă ieșim biruiți, ci trebuie să-i dăm dosul, să ne ocupăm cu lucruri sfinte, serioase, căci atunci ispita dispăre de sine, așa cum se stînge o scînteie căzută într'un vas cu apă. Ca nici într'un alt caz, nici îndrăsneala în fața dușmanului duce la dezastru.

3. Să încunjurăm societatea oamenilor stricați. Avram era om întărit în dreptate cu toate acestea Dumnezeu i-a poruncit să părăsească țara idolilor, ca nu cumva să cadă și el în păcate. Dar noi, că suntem cu mult mai aplicați spre păcate de necurăție decît el spre idololatrie, cum vom învinge ispita dacă nu vom fugi de oamenii depravați? Să ne ferim de aceia, cărora le place să vorbească, să glumească să cânte lucruri neiertate, căci societatea lor e o adevărată școală a depravării, unde sămînța păcatului aruncată în inimă, încolțește ca dorință necurată, crește ca încercare și sfârșește ca faptă necuviincioasă. Ce bine-i stă tinărului sfios, care și la auzul unei singure vorbe necurate, se înroșește la față, plecîndu-și ochii în pămînt. Această podoabă și dovadă a nevinovăției inimii se pierde cu vremea, dacă cineva petrece în societatea oamenilor stricați, — pînă ce în urmă nu-i mai pasă nici de celea mai grosolane vorbe. Ce e de făcut însă cînd cineva e silit să stea în șirul unor muncitori flecari? Acela nu e dator să-i infrunte pe cei cu vorbe rușinoase, cînd

bine știe că n'ar ajunge la nici un rezultat. E dator însă să rămână rece la orice glume nesărate, să nu rădă ca prin aceasta să arete că nu iea parte la veselia lor neghioabă. Prin o astfel de ținută vrednică, câștigă cinste înaintea celor flecari și face mai mult decât i-ar înfrunța cu vorbe deocară. Cu vremea apoi și păcătoșii își trag pe seamă și se îndreaptă.

Sufletul curat e mai frumos decât albimea zăpezii, mai frumos decât candoarea crinului, mai frumos decât apa cristalină de munte, căci sufletul curat al omului oglindește în sine însaș frumuseța lui Dumnezeu, al cărui chip îl poartă. Cu cât apa unui lac e mai curată, cu atâta oglindește în sine mai fidel chipul omului ce se uită de pe țărmure într'insul, așa cu cât sufletul omului e mai curat cu atâta oglindește în sine mai fidel pe însuși Dumnezeu. Deaceea și Sf. Apostol și Evangelist Ioan ne spune că cei fără prihană vor cânta în cer în apropierea Mielului o cântare nouă, ne mai auzită, bucurându-se de fericirea de care alții nu pot fi părtași.

Deci să ne rugăm, din adâncul sufletului, Mariei: mamei noastre din cer, zicând: Marie, fii mijlocitoarea noastră către Fiul tău cu rugăciunile celea mai curate, ca în urma meritelor sale nesfârșite, prin cari te-a scutit pe tine de păcatul strămoșesc și de oricare alt păcat, să ne dea și nouă ajutorul său, ca trăind curați aici pe pământ, să ajungem după moarte în șirul celor ce petrec în nemijlocită apropiere a Mielului nevinovat. Amin.

IOAN CRIȘAN.

Predică pe ziua de Crăciun

»Nașterea ta Hristoasă Dumnezeuul nostru, răsărit-a lumi lumina cunoștinței.«
(Trop. sârb.)

Bucurie mare cuprinde azi inimile tuturor creștinilor, pentru că se prăznuește amintirea celui mai însemnat fapt din istoria omenimei. Cel prezis de veacuri, cel așteptat cu nerăbdare câteva mii de ani, Mântuitorul lumii Isus Hristos azi, luând trup omenesc s'a născut din Preacurata Fecioara Maria. Bucu-

rie nespūsă în cer și pe pământ deopotrivă. Intunerecul ce apasă mințea bieților oameni, prin nașterea lui Isus se risipește, și-i iea locul lumina cunoștinței. Nedumerirea și nesiguranța omului în ce privește rostul vieții sale pământești și groaza de viitorul nelămurit, azi dispore ca și prin farmec, venind între noi însuși înțelepciunea veșnică, să ne spună tot adevărul și să ne arete cărările, cari duc la mântuire. Azi își iea începutul împăcarea omului cu Dumnezeu, pe care-l părăsise cu necredință fără puțință de-a intra din nou în dragostea lui, decât numai prin Isus Hristos. Azi încep a-se destrăma puterile iadului avute asupra oamenilor. Azi, din fii vitregi ce am fost, devenim iară fii iubiți ai Tatălui și prin vredniciile lui Isus, pătași și moșteni ai bucuriei fără de sfârșit. Azi încep a-se deschide ușile de mult încuiate ale fericirii veșnice, azi ni-se dă puțință să intrăm cu mărire în casa Părintelui ceresc, după ce atâta vreme am fost părăsit-o cu necredință și am plecat în țară departe. Azi dreptatea și pacea s'au sărutat, pământul și cerul s'au împăcat. De azi înainte se vestește oamenilor de bunăvoință adevărata frățietate și liniștita pace. De azi înainte se deschide un drum nou, necunoscut, pe care toți pot să umble și să ajungă la îndestulare. Azi își iea începutul lucrarea aceea prin care i-se va da Părintelui ceresc satisfacere deplină pentru vătămarea adusă de strămoșii noștri. De azi înainte poate pricepe și omul mărginit — barem în parte — ce răutate cuprinde păcatul și ce nemărginită iubire are Tatăl cel ceresc pentru făpturile mânilor sale, nepregetând a trimite pe Unul născut Fiul său să împlinească sarcina grea de-a împăca pe om cu Dumnezeu, făptura cu ziditorul, mărginitul cu nemărginitul, micimea — cum suntem noi oamenii — cu acela care n'are nici început nici sfârșit! Iată, iubiților, câteva din nenumăratele binefaceri câștigate de oameni prin Nașterea Dlui nostru Isus Hristos. Iată, de ce atâta bucurie pe acest pământ la prăznuirea amintirii nașterii lui Isus. Iată, de ce de aproape două mii de ani neconținut se pregătește omenimea cu însuflețire și, râvnă veșnic nouă la zilele aceste de mântuire, când pare-că și firea neînsuflețită laudă și mărește pe Dumnezeu în graiul său pentru binele dat oamenilor.

Iubiților, pentru a serbători cum se cuvine Nașterea lui Isus, nu e destul să ne reamintim numai binefacerile primite, ci trebuie să *stărnim*, în inimile noastre *simțeminte* de adâncă *mulțumită* către Părintele ceresc, pentru că noi prea adeseori

uităm, — asemenea leproșilor, pe cari i-a vindecat Isus — să facem destul acestei îndatoriri și astfel ne facem nevrednici de alte îndurări din partea bunului Dumnezeu.

Să ne nizuim iubiților din acest prilej, să înfăptuim unul fiecare în noi înșine bunurile aduse pe pământ de Isus prin Nașterea sa.

Înainte de toate să răsară și'n inimele noastre *lumina învățaturii* sale dumnezeiești. Să nu orbecăm și să nu ne luăm după spusele aceloră, cari falșifică învățătura lui Hristos, ci tânând cu bărbăție la maica noastră — la Biserica unită cu Roma — numai cele propovăduite de ea să le primim și amăsurat spuselor și poruncilor ei să ne întocmim viața și atunci cu siguranță ajungem la fericirea după care se sbate inima noastră.

Un alt dar adus de Isus pe seama oamenilor este: *pacea*. Aceasta o dorește fiecare și vai de omul împerechiat cu sine însuși. Ca să fie pe pământ pace, unul fiecare să se silească s'o aibă în primul rând în sine și numai după aceia o poate lăți și între alții. Pentru a avea pacea aceasta — ne spune Isus — că omul trebuie să fie de *bunăvoie*, adică să primească cu bună inimă mijloacele propuse de El, cari sunt: cunoașterea de sine și lupta neîntreruptă în contra marelui dușman al omului: în contra *păcatului*. Prin urmare omul supus slăbiciunilor, omul rob patimilor sale nu se va bucura niciodată de darul dumnezeesc al păcii.

Folosiți-vă de sărbătorile Crăciunului și alungați din inimile voastre piedeca ce vă stă în calea păcii, scăpați-vă de păcat și atunci se va sălășlui în voi și-n familiile voastre comora neprețuită a bunei înțelegeri și atunci rând pe rând se va înstăpâni pe întreg pământul și între toate popoarele: pacea și bunăînțelegerea.

De gândurile aceste sfinte să fiți pătrunși în zilele acestea mari și atunci veți pricepe și veți fi cuprinși și voi de veselie aceea nevinovată pe cari o vedeți în ochii și'n fața copilașilor voștri, cari de mult se gătesc cu neastâmpăr sfânt la seara tainică și plină de farmec a Nașterii lui Hristos în ieslea din Viflaim.

TELLUS.

Sfântul Ștefan.

În ziua a treia de Crăciun facem pomenirea Sfântului, în-tâiului martir și arhidiacon Ștefan. Acesta a trăit în Ierusalim pe vremea sfinților apostoli. După înălțarea Domnului la cer, înmulțindu-se numărul creștinilor, apostolii și-au ales șapte bărbați, ca să le fie de ajutor la sfintele slujbe, la împărțirea milei celor săraci și la vestirea dumnezeieștilor învățături ale lui Isus Hristos. Aceștia s'au numit diaconi și cel dintâiu între ei a fost sfântul Ștefan.

Sfântul Ștefan a predicat cuvântul lui Dumnezeu în Ierusalim cu atâta însuflețire, încât zi de zi; numărul creștinilor creștea și biserica creștină se întărea tot mai mult. De aceea mai marii jidovilor i-au jurat moartea și l-au dus în fața judecătoriei, pârându-l pe nedreptul. Chiar și în fața pârâșilor, el predica adevărul. A fost judecat să fie omorât cu pietri. În vremea, când dușmanii adevărului aruncau cu pietri asupra lui, el se ruga zicând: Doamne iartă-le lor păcatul acesta. Și zicând acestea și-a dat sufletul.

Apostolii i-au îngropat trupul, iar sufletul lui s'a născut întru aceeaș zi pentru împărăția cerurilor. Fiind el cel dintâi care a pătimit moartea pentru Hristos, pomenirea lui se face deodată cu luminatele sărbători ale Crăciunului.

Să rugăm pe Dumnezeu să ne dăruiască și nouă statornicia în credință a sfântului Ștefan, ca astfel să ne facem vrednici de mila arătată de Dumnezeu față de noi prin trimiterea în lume a unui născut Fiului său.

Arătarea Domnului.

După-ce am sărbătorit naștearea Domnului nostru Isus Hristos, închinându-ne celui născut în peșteră, preamărindu-l cu îngerii și cu păstorii, veniți acum frați creștini să sărbătorim și arătarea lui între oameni. Aceasta s'a întâmplat în zilele împăratului Tiberie, în anul al cincisprezecelea al domniei lui. Atunci, la râul Iordanului se aduna mulțime de oameni din toate

stările, iar pe iralul râului un om îmbrăcat în haine păroase învăța și zicea: Pocăiți-vă, că s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu! Acest om a fost Ioan Botezătorul.

Mulțime mare de oameni, din Iudea, Galilea și Samaria au ieșit la Iordan, ca să asculte învățăturile lui. În semnul curățirii de păcate, mulți se botezau în apa Iordanului, însemnând, că pre cum apa curățește trupul de ori-ce murdării, așa mila lui Dumnezeu curățește sufletul de păcate.

Oamenii știau, că în curând va veni Hristos și unii credeau că acesta este Ioan. L-au și întrebat: nu cumva este el Hristos? Ioan însă le răspundea: Nu sunt eu Hristos! Altul este Hristos. Va veni încurând și El, ca să aprindă lumina care luminează în întunec. El este mai tare decât mine, iar eu nu sunt vrednic nici să desleg curelele încălțămintelor lui!

Isus atunci era de treizeci de ani. Socotind că a sosit vremea să-și înceapă dumnezeiasca propovedanie, s'a dus și el la râul Iordanului, ca să primească botezul dela Ioan. El n'a avut nici un păcat și prin urmare n'ar fi avut trebuință să se boteze. Dar după cât știm, El a venit în lume, ca să curățească pe toți muritorii de păcat și să-i mântuiască. El a luat asupra sa păcatele lumii întregi și pentru păcatele lumii întregi s'a dus să se boteze. Știind, că Isus nu are păcate, Ioan n'a voit să-l boteze. Îi zicea:

— Eu ar trebui să mă botez dela Tine, și Tu vii la mine!

Isus i-a răspuns :

— Lasă acum, că trebuie să împlinim toată dreptatea!

Oamenii cei dintâi au păcătuit, și prin păcatul lor au vătămat pe Dumnezeu cel bun și nemărginit. Nici odată omul n'ar fi putut numai cu a lui putere să plătească prețul acestui păcat. De aceea, Fiul lui Dumnezeu s'a făcut om, ca să plătească prețul păcatului, să împace pe om cu Dumnezeu, împlinind astfel toată dreptatea.

Ioan atunci l-a botezat, ca și pe ceilalți oameni. Isus a ieșit din apă și atunci dintr'odată s'au deschis cerurile. Duhul lui Dumnezeu s'a coborât în chip de porumb și sbura deasupra capului lui Isus.

Porumbelul, după cum știm, e cel mai curat între paseri. El nu suferă pe trupul lui nici o murdărie. Duhul lui Dumnezeu a luat chipul porumbului, însemnând curățirea de păcate, care s'a săvârșit în apa Iordanului.

Din cer s'a auzit glas: *Acesta este Fiul meu cel iubit, întru carele bine am voit!*

A fost glasul lui Dumnezeu, care întru acest chip a mărturisit că cel-ce s'a botezat în apa Iordanului e Mântuitorul, pe care îl aşteaptă toate popoarele. Este Fiul cel iubit şi unul născut al lui Dumnezeu.

Această minunată întâmplare o sărbătorim noi în ziua de astăzi. Se numeşte această sărbătoare „Epifanie“, adică arătare, pentrucă întru această zi Isus Hristos s'a arătat ca Dumnezeu deplin şi om deplin. Se mai numeşte şi Botezul Domnului, pentrucă astăzi Domnul s'a botezat în apa Iordanului.

Întru pomenirea bucuriilor mari şi sfinte, cari se prăznuiesc astăzi, creştinii îşi stropesc capul şi casele cu apă sfinţită. E un semn al curăţirii şi această stropire, un semn al dorinţei, ca darul lui Dumnezeu şi pacea lui să stăpânească în casele creştineşti.

Primind şi noi apa binecuvântării, să rugăm pe bunul şi milostivul Dumnezeu, ca să stropească şi sufletul nostru cu apa cea vie a darului său, pregătindu-le astfel pentru adevărata viaţă. Isus s'a arătat la apa Iordanului. Să se arete şi sufletelor noastre, să le sfinţească şi să le mântuiască.

Dumineca după botezul Domnului.

După botez, Isus s'a dus în pustia ce se întinde lângă Iordan şi acolo a stat patru-zeci de zile şi patru-zeci de nopţi, pregătindu-se prin post şi rugăciune pentru marea lucrare a mântuirii oamenilor. Din acestea să învăţăm şi noi a ne pregăti pentru lucrurile însemnate, pe cari voim să le săvârşim, nepregetând a cere ajutorul lui Dumnezeu, căci fără de Dumnezeu nimic nu putem face, după cuvintele sfintei scripturi.

În timpul acesta s'a apropiat de dânsul diavolul, ca să-l ispitească. Diavolul s'a apropiat odată de Adam, omul cel dintâi, ispitindu-l la păcat. Adam s'a lăsat ispitit şi astfel a intrat păcatul în lume. Isus a fost al doilea Adam. Apropiindu-se

diavolul de El, credea, că va putea să împiedece mântuirea neamului omenesc. Isus însă s'a împotrivit ispitei. Când diavolul l-a îndemnat să facă din pietri pâne, Isus a răspuns, "că nu numai cu pâne trăiește omul, ci și cu cuvântul lui Dumnezeu. Când l-a îndemnat să sară de pe acoperișul bisericii, El a răspuns, că nu se cade să ispitim pe Dumnezeu. Iar când diavolul i-a cerut să se închine lui, Isus a răspuns: Scris este, singur Domnului Dumnezeului tău să te închini.

După acestea Isus a cutreerat orașele și satele, învățând pe oameni ce trebuie să creadă și să facă pentru mântuire. Pe Ioan Botezătorul l-a prins Irod Antipa, cârmuitorul Galileii și l-a aruncat în temniță. Atunci Isus, părăsind Nazaretul, s'a dus în Capernaum, un orașel așezat aproape de lacul Genizaretului. Aici a început a învăța pe oameni și a zice: Pocăiți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor!

Pocăința înseamnă curățirea de păcate. Să-și cerceteze fiecare creștin sufletul. Dacă va afla într'ânsul murdăria păcatului, să o curățească. Astfel se va face vrednic de împărăția cerurilor.

Isus Hristos este lumina cea adevărată, care luminează pe ceie șed întru întuneric. Păcatul și pe noi ne duce în întuneric, căci păcatul e lucru diavolului, iar diavolul nu iubește lumina, ci întunericul. Urmând învățătura lui Isus, vom împrăștia întunericul și vom vedea lumina vieții, ca și poporul despre care orbește sfânta Evanghelie de astăzi.

SEPTIMIU POPA.

Îndreptar bisericesc pe anul 1925.

Luna și zina	Dumin. ori sărb. ori alte zile însemn.	Ev. dela Mănecat ¹⁾	Ev. dela Liturghie	Pericopa Apostol. de rând ²⁾	Verusul
1. Ian. ³⁾	Tăierea împrejur	Io. 10, 1. p. 222.	Luc. 2, 20. p. 231.	Col. 2, 8. p. 206.	Ale sărb. ⁴⁾
3. Ian.	Sâmbătă în d. Bot.	—	Mat. 3, 1. p. 230.	I. Tim. 3, 13 p. 205.	—
4. Ian.	Dumin. în d. Bot.	IX	Marcu 1, 1. p. 230.	II. Tim. 4, 5. p. 205.	6.
5. Ian. ⁵⁾	Ajun. Bot.	—	Luca 3, 1. p. 232.	I. Cor. 9, 19 p. 207.	—
6. Ian.	Botezul Domnului	Marcu 1, 9. p. 232.	Mat. 3, 13. p. 233.	Tit. 2, 11. p. 208.	Ale sărb.
10. Ian.	Sâmb. d. Bot.	—	Mat. 4, 1. p. 235.	1. Efes. 6, 10. p. 131.	—

Insemnare. Prin introducerea *Calendarului nou*, s'au suprimat 13 zile din luna Octombrie 1924, rămânând necetite Evangheliile din 29 și 30 (Luni și Marți) Sept. v. — săptămâna III. d. Înălț. sf. Cr., toate zilele din săptămâna IV. și o zi (Luni 13 - X) din săpt. V. În cazul acesta cele 16 săptămâni d. Înălț. sf. Cr. s'au terminat cu săpt. de d. Nașt. Mântuitorului. Dacă însă Evangheliile de peste săptămână (1—13 Oct. 1924) s'au cetit în rândul lor, după analogia regulei IV (Ev. p. 272), atunci cele 16 săptămâni se termină cu săpt. Dum. de d. Botez.

În cazul întâiu, având în vedere dispozițiile regulei VI, în zilele comune de după Dum. d. Nașt. D-lui Hristos până la intrarea Triodului se cetesc Evangheliile zilelor dintre sărbători, cele rămase din Sept. 1924 și săpt. XVI și XVII după Rusalii, rămase necitite și acestea. În cazul al doilea în săpt. de după Dum. I. Botez, se citeasc Evang. săpt. XVI și XVII d. Rusalii apoi cele ale zilelor mizeiale.

¹⁾ Ediț. din 1918. ²⁾ Ediț. din 1911 ³⁾ Lit. Sf. Vasile. ⁴⁾ Din 20 Dec. până la întropirea sărbătorii Botezului în zilele comune și sărbători Octoicului nu se citește. ⁵⁾ Lit. sf. Vasilie.

Luna și ziua	Dumin. ori sărb. ori alte zile însemn.	Ev. dela Mănecac	Ev. dela Liturghie	Pericopa Apostol. de rând	Versul.
11 Ian.	Dumin. d. Bot.	X.	Mat. 4, 12. p. 236.	Efes. 4, 7. p. 209.	7.
18 Ian.	Dum. leproșilor	XI.	L. 17, 12. p. 127.	Col. 3, 4. p. 137.	8.
24 Ian. ¹⁾	Înfăptuirea României	—	Mat. 22, 15. p. 75.	Rom. 13, 1. p. 64.	—
25 Ian.	Dum. lui Zachei	I.	L. 19, 1. p. 134.	I. Tim. 4, 9. p. 150.	1.
30 Ian.	Treisfinți	Io. 10, 9. p. 210.	Mat. 5 14. p. 219.	Ev. 13, 7. p. 181.	Ale sărb.
1 Feb.	Dum. Ha-naanenei	II.	Mat. 19, 21. p. 89.	II. Co. 6, 16. p. 97.	2.
2 Feb.	Intimp. D-lui	Luca 2, 25. p. 239.	Luca 2, 22. p. 239.	Ev. 7, 7. p. 212.	Ale sărb.
8 Feb.	D. Vam. și Far.	III.	L. 18, 10. p. 138.	II. Tim. 3, 10. p. 154.	3.
15 Feb.	Dum. Fiul răt.	IV.	L. 15, 11. p. 140.	I. Cor. 6, 12. p. 159.	4.
22 Feb. ²⁾	Dum. lăs. de carne	V.	Mt. 25, 31. p. 146.	I. Cor. 8, 8. p. 164.	5.
1 Mart. ³⁾	Dum. lăs. de brânză	VI.	Mat. 6, 14. p. 151.	Rom. 13, 11. p. 167.	6.
8 Mart.	Dumin. I. Par.	VII.	Io. 1, 44. p. 158.	Ev. 11, 24. p. 168.	7.
15 Mart.	Dumin. II. Par.	VIII.	Mar. 2, 1. p. 158.	Ev. 1, 10. p. 170.	8.
22 M. ⁴⁾	Dumin. III. Par.	IX.	Mar. 8. 34. p. 149.	Ev. 4, 14. p. 171.	1.

¹⁾ Pericopele indicate se citesc la toate sărbătorile naționale, la ziua onomastică sau natală a Regelui și a membrilor Familiei Regale.

²⁾ În săpt. aceasta Mercuria și Vinerea sunt zile aliturgice.

³⁾ Din săpt. I—VI. Pares., Luni, Marți și Joi (cu excepția Joi canon. lui Andreiu) nu se celebrează, fără facultate specială, nici o Lit. Mercuria și Vinerea în fiecare săpt., Luni 9 și Marți 24 Martie, cum și Joi 2 Aprilie se celeb. Lit. Inaintesfințitelor, în Dum. I—V. Lit. sf. Vasile, iar în fiecare Sâmbăta Lit. sf. Ioan Gurădeaur.

⁴⁾ În Dumineca aceasta se expune st. Cruce.

Luna și ziua	Dumin. ori sărb. ori alte zile insemn	Ev. dela Mânecat	Ev. dela Liturghie	Pericopa Apostol. de rând	Versul.
25 Mart.	Bunăve- stirea	L. 1, 3. p. 212.	Luca 1, 24. p. 242.	Ev. 2, 11. p. 175.	Ale sărb.
29 M. ¹⁾	Dumin. IV. Par.	X.	Mar. 9, 17. p. 160.	Ev. 6, 13. p. 172.	2.
5 Apr. ²⁾	Dumin. V. Par.	XI.	Mr. 10 32. p. 161.	Ev. 9, 11. p. 173.	3.
12 Ap. ³⁾	Dumin. Floriilor	Mat. 21, 1. p. 163.	Ioan 12, 1. p. 164.	Filip 4, 4. p. 174.	Ale sărb.
16 Ap. ⁴⁾	Joiă mare	Luca 22, 1. p. 174.	Mat. 26, 2. p. 176.	I. C. 11, 23. p. 174.	—
17 Apr.	Vinerea mare	La Insăr. Mat. 27, 1. p. 198.	—	I. C. 1, 18. p. 176.	—
18 Apr.	Sâmbăta mare	Mt. 27, 62. p. 201.	Mat. 28, 1. p. 201.	I. Co. 5, 6. p. 177.	—
19 Ap. ⁵⁾	Dumin. Paștilor.	—	Io. 1, 1. p. 3.	Fa. A. 1, 1. p. 1.	1.
20 Apr.	Luni în săpt. lum.	—	Io. 1, 18. p. 4.	F. A. 1, 12. p. 2.	2.
21 Apr.	Marți în săpt. lum.	—	L. 24, 12. p. 5.	Fap. 2, 14. p. 2.	3.
23 Ap. ⁶⁾	Joi, sf. George	Luc. 21, 12. p. 125.	Io. 3, 1. p. 6.	F. A. 2, 38. p. 4.	4.
26 Apr.	Dumin. Tomii	I.	Io. 20, 19. p. 8.	F. A. 5, 12. p. 5.	1.

¹⁾ Joiă în săpt. V. e canonul cuv. Andreiu, iar Sâmbăta Acatistul Preacuratei Fecioare.

²⁾ Sâmbăta săpt. VI. e Sâmbăta lui Lazăr.

³⁾ Luni, Marți și Mercuri în săpt. mare, se chebrează Lit. sf. Gregorie Dialogul.

⁴⁾ Lit. sf. Vasile cel Mare, asemenea și în Sâmbăta mare.

⁵⁾ Nici o zi din săpt. luminată n'are Evang. la Mânecat (Joi, fiind sf. George, în anul acesta are) și fiecare zi își are versul său, începând cu vers 1. - Inșaratul din ziua Paș. are Evanghelic.

⁶⁾ Tip. (Minciu II. p. 338) prescrie la Lit. și Evang. și Apostolul sfântului.

Luna și ziua	Dumin. ori sârb. ori alte zile însemn.	Ev. dela Mănecat	Ev. dela Liturghie	Pericopa Apostol. de rând	Versul.
3 Mai	Dum. Purt. de m.	IV.	Mar. 15, 43. p. 12.	F. A. 6, 1. p. 9.	2.
10 Mai ¹⁾	Dumin. Paralit.	V.	Io. 5, 1. p. 15.	F. A. 9, 32. p. 14.	3.
17 Mai	Dumin. Samarit.	VII.	Io. 4, 5. p. 19.	F. A. 11, 19. p. 18.	4.
24 Mai	Dumin. Orbului	VIII.	Io. 9, 1. p. 24.	F. A. 16, 16. p. 22.	5.
28 Mai ²⁾	Inălț. D-lui	III.	L. 24, 36. p. 27.	Fa A. 1, 1. p. 25.	Ale sârb.
31 Mai	Dumin. Sfîn. Păr.	X.	Io. 17, 1. p. 29.	F. A. 20, 16. p. 26.	6.
7 Iun.	Dumin. Rusaliilor	Io. 20 19. p. 33.	Io. 7, 37. p. 33.	F. Ap. 2, 1. p. 33.	Ale sârb.
14 Iun.	Dum. I. d. Rus.	I.	Mt. 10, 32. p. 39.	Ev. 11, 33. p. 38.	8.
21 Iun.	Dum. II. d. Rus.	II.	Mat. 4, 18. p. 42.	Ro. 2, 10. p. 42.	1.
24 Iun.	Naș. sf. I. Bot.	Luca 1, 24. p. 246.	Luca 1, 1. p. 247.	Cor. 8, 8. p. 164.	Ale sârb.
28 Iun.	Dum. III. d. Rus.	III.	Mat. 6, 22. p. 45.	Ro. 5, 1. p. 45.	2.
29 Iun.	Sf. Petru	Io. 21, 14. p. 32.	Mt. 16, 13. p. 249.	II. C. 11, 21. p. 221.	Ale sârb.
La <i>Te Deum</i> se cetește Evang. după Mat. 25, 14. pag. 85.					
5 Iulie	Dum. IV. d. Rus.	IV.	Mat. 8, 5. p. 48.	Ro. 6, 18. p. 49.	3.
12 Iulie	Dum. V. d. Rus.	V.	Mat. 8, 28. p. 52.	Ro. 10 1. p. 53.	4.
19 Iulie	Dum. Sf. Păr.	VI.	Mat. 5, 14. p. 219.	Tit. 3, 8. p. 190.	5.
20 Iulie	Sf. prof. Ilie	Mat. 23, 29. p. 67.	Luca 4, 22. p. 93.	Ap. Iac. 4, 10. p. 224.	Ale sârb.

¹⁾ Proclamarea independenței române (1877).

²⁾ Cămemorarea eroilor morți pentru patrie.

Luna și ziua	Dumin. ori sârb. ori alte zile însemn.	Ev. dela Mănecat	Ev. dela Liturghie	Pericopa Apostol. de rând	Versul.
26 Iulie	Dum. VII d. Rusalii	VII.	Mat. 9, 27. p. 57.	Ro. 15, 1. p. 61.	6.
La 1 August începem postul Născătoarei de Dumnezeu.					
2 Aug.	Dum VIII d. Rusalii	VIII.	Mat. 14, 14. p. 59	I. Cor. 1, 10. p. 64.	7.
6 Aug.	Schimb. la Față	Luca 9, 28. p. 252.	Mat. 17, 1. p. 252	II Ptr. 1, 10. p. 226.	Ale sârb.
9 Aug.	Dum. IX d. Rusalii	IX.	Mat. 14, 22. p. 63,	I. Cor. 3, 9. p. 68.	8.
15 Aug.	Ad. P. Născ.	Luca 1, 39. p. 212.	Lc. 10, 38. p. 213	Filip. 2, 5 p. 182.	Ale sârb.
16 Aug.	Dum. X d. Rusalii	X.	Mat. 17, 14. p. 66.	I. Cor. 4, 9. p. 72.	1.
23 Aug.	Dum. XI d. Rusalii	XI.	Mat. 18, 23. p. 69.	I. Co. 9, 2. p. 76.	2.
29 Aug.	T. c. sf. I. Bot.	Mat. 14, 1. p. 54.	Marc. 6, 14. p. 254.	F. a. 13, 25. p. 229.	Ale sârb.
30 Aug.	Dum. XII d. Rusalii	I.	Mat. 19, 16. p. 72.	I. Co. 15, 1. p. 79.	3.
La începerea anului școlar (invocarea Spiritului Sfânt) Evang. Luca 8, 4. p. 102; Apost. zilei (în bis. din vechiul Regat: II. Tim. 3, 16 și 4, 2-6).					
6 Sept.	Dum. XIII d. Rusalii	II.	Mat. 21, 33. p. 75.	I. C. 16, 13. p. 83.	4.
8 Sept.	N. P. V. Maria	Luca 1, 39. p. 212.	Lc. 10, 38. p. 213.	Fil. 2, 5. p. 182.	Ale sârb.
12 Sept.	S. I. d. în. sf. Cruci	—	Mat. 10, 37. p. 56.	I. Co. 2, 6. p. 83.	—
13 Sept. ¹⁾	D. I. d. în. sf. Cruci	III.	Io. 3, 13. p. 214.	Gal. 6, 11. p. 184.	5.
14 Sept. ²⁾	Inălțarea sf. Cruci	Io. 12, 28. p. 214.	Io. 19, 6. p. 215.	I. Co. 1, 18. p. 184.	Ale sârb.

¹⁾ Peste săpt. Evang. și Apost. săptămânii XV. după Rusalii.

²⁾ Se expune sf. Cruce.

Luna și ziua	Dumin. ori sărb. ori alte zile însemn.	Ev. dela Mănecat	Ev. dela Liturghie	Pericopa Apostol. de rând	Versul.
19 Sept.	S. d. înălț. sf. Cruci	—	Io. 8, 21. p. 18.	I. Co. 1, 26. p. 185.	—
20 Sept. ¹⁾	D. d. înălț. sf. Cruci	IV	Mc. 8, 34. p. 159	Gal. 2, 16. p. 110.	6.
27 Sept.	D. I. d. in. sf. Cruci	V.	Lc. 5, 1. p. 94	II. Cor. 6, 1. p. 94.	7.
4 Oct.	D. II d. in. sf. Cruci	VI.	Lc. 6, 31. p. 97.	II C 6, 16. p. 97.	8.
11 Oct. ²⁾	D. IV d. in. sf. Cr.	VII.	Lc. 8, 5. p. 102.	Tit. 3, 8 ^{b)} p. 190.	1.
18 Oct.	D. III d. in. sf. Cr.	VIII.	Lc. 7, 11. p. 99.	II. Cor. 11, 31. p. 104.	2.
25 Oct.	D. VI d. in. sf. Cr.	IX.	Lc. 8, 27. p. 108.	Gal. 1, 11. p. 107.	3.
26 Oct.	Sf. Dum.	Lc. 11, 12. p. 125.	Io. 15, 17. p. 14.	II. Co. 2, 1. p. 193.	Ale sărb.
1 Nov. ³⁾	D. V d. in. sf. Cruci	X.	Lc. 16, 19. p. 105.	Gal. 2, 16. p. 110.	4.
8 Nov.	D. VII d. i. sf. C. și sf. Ar. M. și G.	XI.	Lc. 8. 41 p. 111.	Evr. 2, 2. p. 182.	5.
15 Nov. ⁴⁾	D. VIII d. in. sf. Cr.	I.	Lc. 10, 25. p. 115.	Efes. 2, 4. p. 116.	6.
21 Nov.	Intr. în bis. a P. V. M.	Lc. 1, 39 p. 212.	Lc. 10, 38. p. 213.	Evr. 9. 1. p. 197.	Ale sărb.
22 Nov.	D. IX d. in. sf. Cr.	II.	Lc. 12, 16. p. 118.	Efes 2, 14. p. 120.	7.

¹⁾ Peste săpt. Evang. săpt. I. după înălț. sf. Cruci, iar Apost. săptămânii a XVI. după Rusalii.

²⁾ In Dum. aceasta facem amintirea sf. Părinți ai Sinod. ecumenic al VII-lea, când după Mineiul Evanghelic se citește la Liturghie Mt. 5, 14 p. 219, iar după Evanghelic se citește Evanghelia Dum. IV după înălț. sf. Cruci. Unii le cetesc pe amândouă, ori una din două (regula I p. 271). Evang. zilnice rămân în rândul lor, (reg. IV. p. 272).

³⁾ Peste săptămână Apostolul săptămânii XIX după Rusalii.

⁴⁾ Dintu aceasta zi se începe postul Nașterii Domnului Hristos.

Peste săptămână Evangheliile săptămânii VII după înălț. sf. Cruci.

Luna și ziua	Dumin. ori sărb ori alte zile înseamn.	Ev. dela Liturghie	Ev. dela Mănecat	Pericopa Apostol. de rând	Versul.
29 Nov. ¹⁾	D. XIII d. în. sf. Cr.	III.	Lc. 18, 18. p. 130.	Efes. 4, 1. p. 123.	8.
6 Dec.	D. X după în. sf. Cr. și sf. Nic.	IV.	Lc. 13, 10. p. 121.	Evr. 13, 17. p. 200.	1.
13 Dec.	D. XI d. în. sf. Cr. (a Străm.)	V.	Lc. 14, 16. p. 124.	Col. 3, 4. p. 201.	2.
20 Dec.	Dum. în. Nașt. Ilr.	VI.	Mat. 1, 1. p. 225.	Evr. 11, 9. p. 202.	3.
24 Dec. ²⁾	Aj. Nașt. D. N. I. Hr.	---	Lc. 2, 1. p. 227.	Evr. 1, 1. p. 168.	Ale zilei
25 Dec.	Nașt. D. Hristos.	Mat. 1, 18 p. 226.	Mt. 2, 1. p. 227.	Gal. 4, 4. p. 203.	Ale sărb.
26 Dec. ³⁾	S. d. N. și Serb. Preacurat.	---	Mt. 12, 15. p. 229.	I. T. 6, 11. p. 158.	Ale sărb.
27 Dec.	D. d. N. D. Hr. sf. Șt.	VII.	Mt. 2, 13. p. 228.	Gal. 1, 11. p. 205 (107)	4.

(Senior)

¹⁾ Peste săptămână Evangheliile săptămânei XI. după înălț. sf. Cruci.

²⁾ Liturghia sfântului Vasile cel Mare.

³⁾ Sâmbătă după Nașterea Domnului Hristos.